

GREENPEACE

Aan Departement Omgeving

Digitaal ingediend

Brussel,

2 september 2021

Bezwaarschrift aanvraag omgevingsvergunning tot aanpassing stortstrategie - ref. OMV_2018128729

Geachte,

Hierbij willen Bond Beter Leefmilieu, Greenpeace Belgium, de Zeeuwse Milieufederatie, de Brabantse Milieufederatie, Benegora en Namiro volgende bezwaren indienen bij de aanvraag voor een omgevingsvergunning door de afdeling Maritieme Toegang (aMT) voor de "Aanpassing stortstrategie baggerspecie tgv aanleg Oosterweelverbinding" (ref. OMV_2018128729).

1. PFOS komt niet ter sprake in de acceptatiecriteria

Het bedrijf 3M in Zwijndrecht loosde gedurende tientallen jaren grote hoeveelheden giftige PFOS in de Schelde, waardoor het ook aanwezig is in het Schelde-slib. Er moet absoluut vermeden worden dat deze PFOS vervuiling zich verder kan verspreiden doorheen de Schelde. Dit dreigt nu net wel te gebeuren. De zone voor de nieuwe Scheldetunnel bevindt zich vlakbij de site van 3M. Gezien de gekende lozingen van 3M moet de Schelde hier als een risicozone beschouwd worden. Bovendien blijkt uit metingen van de VMM in 2016, 2017 en 2018 dat de jaargemiddelde norm voor PFOS wordt overschreven in alle meetpunten van de Schelde. Ook metingen in baars en paling tonen significante overschrijdingen aan van de PFOS-norm. Door hier een tunnelsleuf te graven en te baggeren zal de Schelde-bodem opgewoeld worden, waardoor de PFOS zich extra kunnen verspreiden in de Schelde, deels stroomopwaarts (tot Temse en Lier) bij opkomend tij, deels stroomafwaarts richting Noordzee en Nederland bij aflopend tij. Hetzelfde gebeurt nogmaals bij het terugstorten van de baggerspecie op de verschillende sites in de Schelde.

Wetenschappelijke experts zoals professor Jacob de Boer bevelen net aan om met PFOS vervuilde gronden zoveel mogelijk ongemoeid te laten en in te kapselen, om verdere verspreiding naar het leefmilieu te voorkomen.

M.b.t. de aanvaardbaarheid van de terug te storten baggerspecie, staat in het document 'bijstelling voorwaarden' bij de vergunningsaanvraag een lijst met acceptatiecriteria. Deze lijst bevat zware metalen, minerale olie, PAK's en PCB, maar geen PFAS. Ook andere Persistente Organische Verontreinigende Stoffen (POP's), zoals bv. FBSA en FBSE, staan niet in de lijst bij de acceptatiecriteria. Nochtans werden en worden deze stoffen wel degelijk geloosd in de Schelde, o.a. door 3M. Deze POP's zijn giftig voor mens en milieu, stapelen zich op in de vetweefsels van levende organismen, zijn niet of heel moeilijk afbreekbaar en kunnen zich over lange afstanden verspreiden via het water.

Het is - zeker nu er een parlementaire onderzoekscommissie loopt naar de PFAS-vervuiling - onbegrijpelijk en onverantwoord dat deze toxische POP's niet gemonitord worden bij het baggeren en niet voorkomen in de lijst met acceptatiecriteria voor terug te storten specie. Conform de huidige inzichten (EFSA gezondheidsnormen), vraagt BBL dat voor het terugstorten van baggerspecie een norm van maximaal 3 microgram/kg ds gebruikt wordt voor PFOS. Baggerspecie die sterker vervuild is, moet ofwel gesaneerd worden tot dit niveau of afgevoerd worden naar een stortplaats voor toxisch afval.

Een andere, tijdelijke mogelijkheid is om meer plaats te voorzien voor met POP's vervuild baggerslib in de onderwatercellen in het Noordelijk Insteekdok. Aangezien dit dok achter

de sluizen ligt en niet rechtstreeks aangesloten is op de Schelde, kan mogelijke vervuiling zich dan niet verder verspreiden doorheen de Schelde. Dit zou kunnen in afwachting van sanering. Het Noordelijk insteekdok valt echter niet onder de bevoegdheid van de afdeling Maritieme Toegang, maar wel onder de bevoegdheid van Lantis.

2. Terugstorten is dweilen met de kraan open

Ten gronde is het terugstorten van baggerspecie uit de Schelde geen duurzame oplossing. De beste oplossing is volgens de verenigingen om het slib te aanzien als een grondstof. Vanuit circulair oogpunt vragen we om het opgebaggerde slib te zuiveren en te verwerken tot bouwstoffen, in plaats van het ongezuiverd terug te storten in de Schelde of in een havendok. Het AMORAS-project in de Antwerpse haven voorziet om het aanwezige zand in de onderhoudsbaggerspecie af te scheiden en te recupereren als bouwstof. De resterende fijne siltfractie wordt met behulp van membraanpersen mechanisch ontwaterd. Het filtraatwater wordt via een waterzuiveringsinstallatie gezuiverd vooraleer te worden geloosd in de dokken. De ambitie is om dit slib op termijn ook te hergebruiken in een nuttige toepassing. Daarvoor lopen diverse onderzoeken. Vanuit BBL, Greenpeace, ZMf, BMf, Benegora en Namiro vragen we om ook voor het slib van de Oosterweelwerken een gelijkaardige, circulaire oplossing uit te werken.

3. Openbaar onderzoek is niet correct verlopen

BBL, Greenpeace, ZMf, BMf, Benegora en Namiro vragen dat een nieuw openbaar onderzoek wordt georganiseerd. Tijdens de eerste week van het openbaar onderzoek, bleek de informatie over de aanvraag en de bijbehorende documenten niet terug te vinden op het digitale omgevingsloket. Dit werd via mail bevestigd door een schepen van de gemeente Hemiksem.

Hierdoor is het openbaar onderzoek niet correct verlopen. De wettelijke termijn van een openbaar onderzoek bedraagt (slechts) 30 dagen. Tijdens deze korte periode moet de aanvraag ingekeken kunnen worden op het omgevingsloket, wat tijdens de eerste week niet het geval was. Daardoor is de wettelijke termijn van 30 dagen de facto ingekort. Dit is des te meer een probleem omdat het openbaar onderzoek midden in de vakantieperiode viel, vele mensen ook op vakantie waren en daardoor niet konden reageren. De verenigingen vragen daarom om een nieuw openbaar onderzoek te organiseren.

Om al deze redenen vragen BBL, Greenpeace en ZMf om de aanvraag voor deze

omgevingsvergunning niet goed te keuren.

Hoogachtend,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'DJ', written in a cursive style.

Danny Jacobs

Directeur

Bond Beter Leefmilieu

Valérie Del Ré, Directeur, Greenpeace Belgium

Ira von Harras, Directeur, Zeeuwse Milieufederatie (ZMf)

Femke Dingemans, Directeur, Brabantse Milieufederatie (BMf)

Jan Andriese, Voorzitter, Benegora

Paranka Surminski, Voorzitter, Namiro